

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto IX.

V Ljubljani, dne 16. marca 1933.

Štev. 11.

I. T. Masaryk — 83 letnik

Bratski češkoslovaški narod je proslavil lep praznik, rojstni dan svojega sivolasnega prezidenta Masaryka, ki ni samo poglavar svobodne češkoslovaške države, temveč tudi pravi oče svojega naroda. Malo pozna zgodovina mož, ki bi se bili iz skromnih razmer povzpeli tako visoko in bi bili obenem deležni tako globoke ljubezni svojega naroda, kakor vidimo to pri prezidentu Masaryku, ki se mu je izpolnilo že 83. leto plodnosnega, težkih bojev, pa tudi velikih uspehov polnega življenja. Mirno lahko rečemo, da bi češkoslovaški narod v razmeroma zelo kratkem času ne bil organiziral tako močne, politično, gospodarsko in kulturno urejene svobodne države, da mu usoda ni dala moža tako širokega obzorja in zlatega srca. Zato ni čuda, da Čehoslovaki tako iskreno ljubijo in visoko cenijo svojega tatička Masaryka, ki je še izredno čil in delaven. Množicam Masarykovih čestilcev doma in po svetu se pridružujemo tudi mi z iskreno željo, da bi usoda ohranila bratskemu narodu in Evropi tega velikega moža do skrajnih meja človeškega življenja.

Eden v grob, drugi na morišče

Slučajna žrtev izjalovljenega atentata na novega ameriškega prezidenta Roosevelta je postal župan mesta Chikaga Antonin Čermak, prvi ameriški Čeh, ki je zavzemal v novi domovini tako visoko mesto. Dolgo se je boril v bolnici s smrtjo, zdaj je pa težki rani podlegel. Dve krogli sta mu bili preluknjali pljuča in rani nekoliko tudi srce. Najboljši ameriški zdravniki so si prizadevali rešiti mu življenje, a ves njihov trud je bil zaman.

Antonin Čermak je bil odličen ameriški komunal. politik. Rojen je bil v Kladnu na Češkoslovaškem kot sin siromašnih staršev, ki so se izselili v Ameriko, ko mu je bilo komaj eno leto. Kot 12-letni deček si je moral že služiti kruh, delal je po tovarnah in rudnikih, hodil je trdnjevo pot mnogih amer. podjetnih mladcev, ki so se pozneje kot zreli možje povzpeli zelo visoko. Ob prostem času je mnogo čital, posejal je večerne tečaje in z lastno žilavostjo, ki je tako značilna baš pri Čehih, je v izobrazbi tako napredoval, da se je lahko vpisal na univerzo, kjer je z uspehom dovršil pravne študije in postal odvetnik. Leta 1902 je postal član zakonodajne skupščine. Od leta 1908 je bil opetovano izvoljen na listi demokrat. stranke v čikaški občinski svet. Leta 1912 je bil izvoljen za predstojnika občinskega sodišča. Čermak je vodil po mnogih elementarnih katastrofah pomožne akcije, posebno se je pa odlikoval pri veliki rudniški katastrofi pri Cherryju v državi Illinois.

Čermak je bil zaveden ečh in vedno se je z vajo vnemo zavzemal za svoje rojake, ki jih je zadela z njegovo smrtjo težka, nenadomestljiva izguba. V aprilu 1931 je bil Čermak z veliko večino kot kandidat demokratske stranke izvoljen za čikaškega župana in bil je prvi na tem mestu, ki je energično posegel v gnezdo zloglasnih banditov, ki bi jih bil gotovo iztrebil, da ga ni prežgodaj pobrala smrt. V Ameriki je bil ne samo med Čehi in drugimi slovanskimi izseljenci, temveč tudi med Američani samimi zelo popularen in priljubljen. Poročen je bil z Marijo Hrejsa in zapušča tri hčerke.

Antonin Čermak, čikaški župan

Italljan Zangara

ki je izvršil napad na ameriškega predsednika Roosevelta in je pri tem hudo ranil čikaškega župana Čermaka. Ker je Čermak umrl, je državno pravdnštvo obtožilo atentatorja premišljenega umora in je bil obsojen na smrt na električnem stolu.

Slovenski Narodni dom v Clevelandu

Kulturno središče Slovencev v državi Illinois. V tem domu imajo razna prosvetna društva svoj sedež.

Demonstracije proti bolgarskim emigrantom

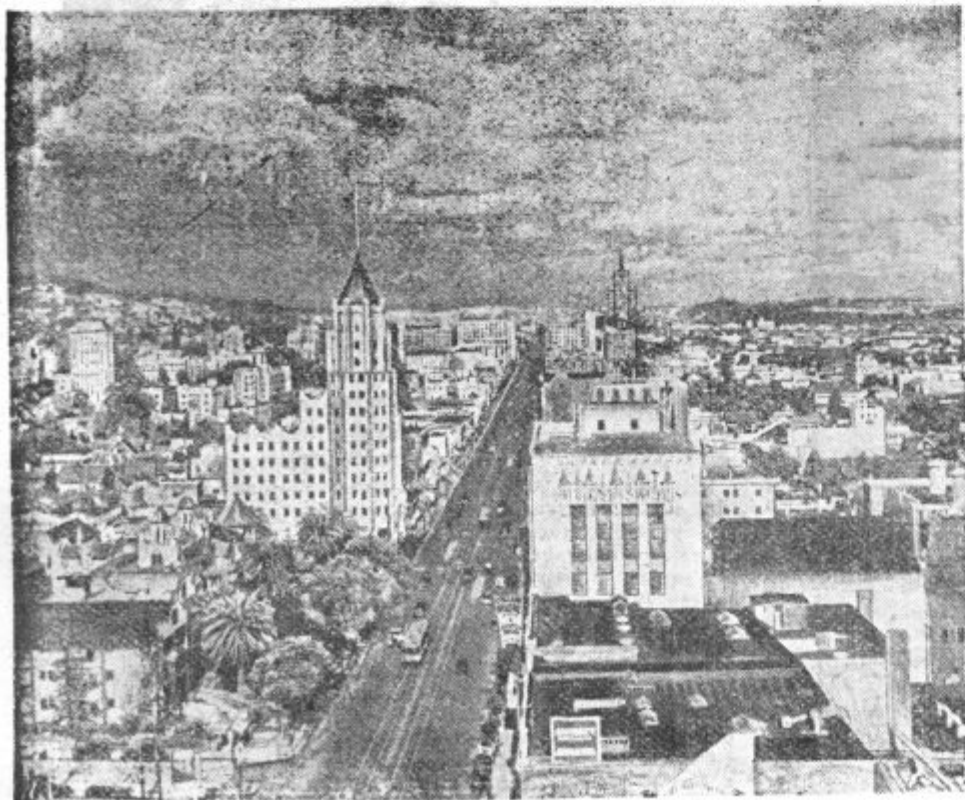

V zadnjem času se je vrnilo v Bolgarijo precej emigrantov (političnih prebežnikov), ki so bili pomiloščeni ob zadnji amnestiji. Sofijski dijaki so jih sprejeli s demonstracijami, da jih je morala zadrževati celo policja.

Volitve na morju

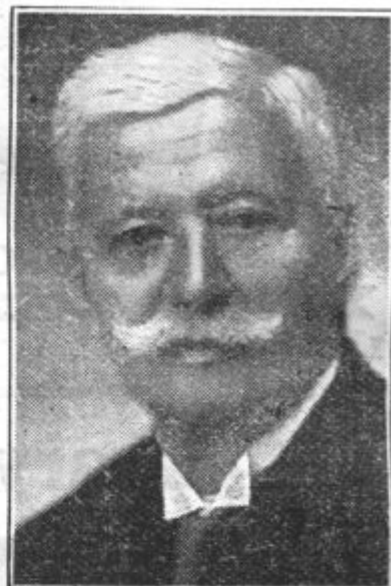

Zadnjih nemških državnozbornih volitev so se udeležili večinoma vsi v inozemstvu živeči Nemci. V Barceloni se je vršilo glasovanje na ladji »Halle«, ki se je pa morala po mednarodnem pomorskem pravu zasidrati 6 milj od španske obale.

Sedemdesetletnica zaslužnega moža

V Braslovčah je obhajal sedemdesetletnico občje spoštovani in daleč okrog poznani trgovec in veleposestnik g. Josip Pauer. Še vedno je živahen s svojim humorjem in neumorno delaven. Vse življenje se je udeleževal v vseh naprednih društvih in ustanovah v trgu samem, kakor tudi v okolici ter je seveda bil vsemu narodnemu pokretu v pomoč z besedo, a tudi z gmotnimi žrtvami. Bil je soustanovitelj prvega sokola, društva Savinjske doline, v Mozirju. Na te čase se jubilent še danes večkrat spominja, na čase, ki so družili vse napredno misleče ljudstvo vse doline. Bil je nadalje ustanovitelj hranilnice in posojilnice v Braslovčah ter je še danes njen zaslužni načelnik, ki ima vedno očetovsko odprte roke nasproti domačim in tujim naprednim društvom. Bil je tudi med prvimi, ki so sadili in širili hmelj po dolini. Dolga leta je bil in je še eden najboljših in najpoštenjših hmeljskih trgovcev. Ni mogoče naštetih vseh edinic, pri katerih se je in se jubilent še danes aktivno udeležuje, in tudi gmotno podpira. Nikakor pa ne smemo prezreti braslovškega Sokola, kateremu je pristopil lani pri graditvi doma na pomoč z gradbenim materialom in znatno gmotno podporo, ter šole v Braslovčah, katere odbor je načeloval mnogo leta ter velikokrat razveselil šolsko mladino na raznolik način. Kakor je bil vzgojen sam v narodnem duhu, je vzgojil tudi svoje tri hčerke. številnim čistilcem, ki se spominjajo danes svojega velikega dobrotnika in prijatelja, ki je posvetil vse svoje moči le napredku, se pridružujemo tudi mi: Se mnogo zdravih let!

Zaslužena kazen

Pretekli teden je bil obsojen na dosmrtno ječo pred ljubljanskim senatom Jože Lombar iz Šiške, ki je umoril in oropal bosanskega trgovca Smaila Vojnikovića.

Bivši milijonarji ...

Gloria Vanderbilt, ki je bila podedovala 12 milijonov dolarjev, pa je tako obubožala, da ima zdaj samo še 25 dolarjev mesečne rente, poleg pa Kornelius Vanderbilt, ki je prispel te dni v Berlin, da bi poročal kot ameriški novinar o nemških volitvah.

Slika levo:

75.000 brezposelnih v enem mestu

Zaradi bančne krize v Ameriki, so v Hollywoodu ustavili plače filmskim zvezdnikom in drugemu osebju, tako da je brez zaslužka okoli 75.000 oseb.

Slika zgoraj:

Akademski trg v Atenah

Je bil že ponovno prizorišče državnih udarov na Grškem in tudi zadnji puč se je odigral na tem prostoru.

Slika desno:

Dve krasni dogi

V Berlinu so imeli nedavno razstavo psov. Prvo nagrado je prejela deklica z dvema krasnima dogama.

Rimski okostnjaki v Budimpešti

V neposredni bližini madžarske prestolnice so te dni izkopali več rimskih grobov z okostnjaki, ki nam jih kaže ta slika.

Slika desno:

Ločitev cerkve od države

Po revoluciji so v Španiji izvedli ločitev cerkve od države, to se pravi, da država ne prispeva več iz javnih sredstev za potrebe cerkve in duhovništva. Ker je s tem cerkev izgubila svoje dohodke, se zdaj zbirajo prispevki za vzdrževanje poslopij z darovi pred vhodom v cerkveni hram.

Slika desno:

Komisar za Bavarsko

General von Epp

je postal v sporazumu z bavarskim min. predsednikom Heldom Hitlerjev državni komisar za Bavarsko.

Slika desno:

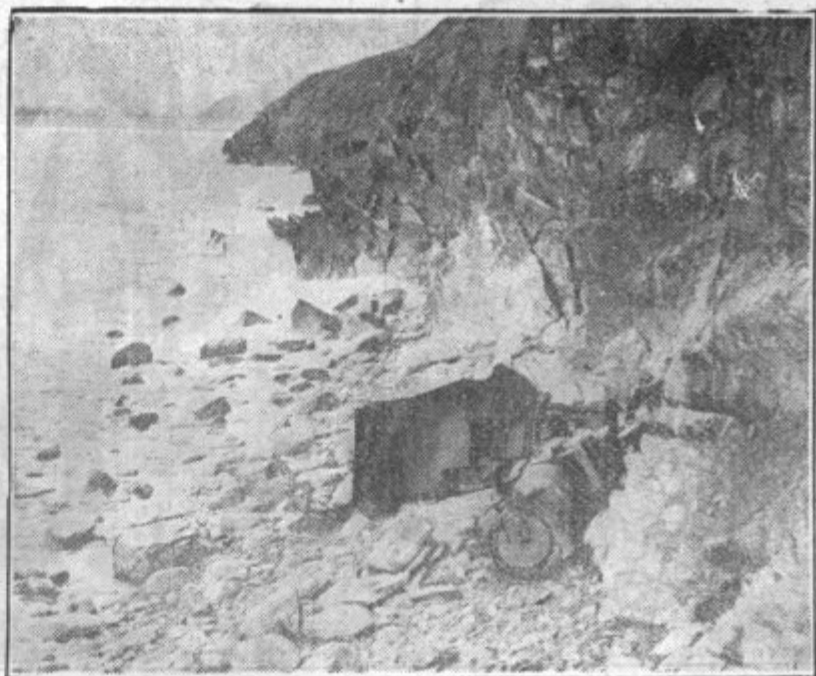
Požigalec parlamenta

van der Lábbe holandski komunist, ki ga dolže požiga berlinske poslanske zbornice.

Slika spodaj:

Lokomotiva v morju

Pri Towynu v severnem Walesu se je na železniški progi utrgal plaz in povzročil, da je lokomotiva drvečega vlaka skočila s tira in padla v morje. Strojevodja in kurjač sta se pri tem ubila, vagoni s potniki pa so po čudežnem naključju ostali na tiru in se jim ni nič zgodilo.

Slike z bojišča na Kitajskem

Slika levo:

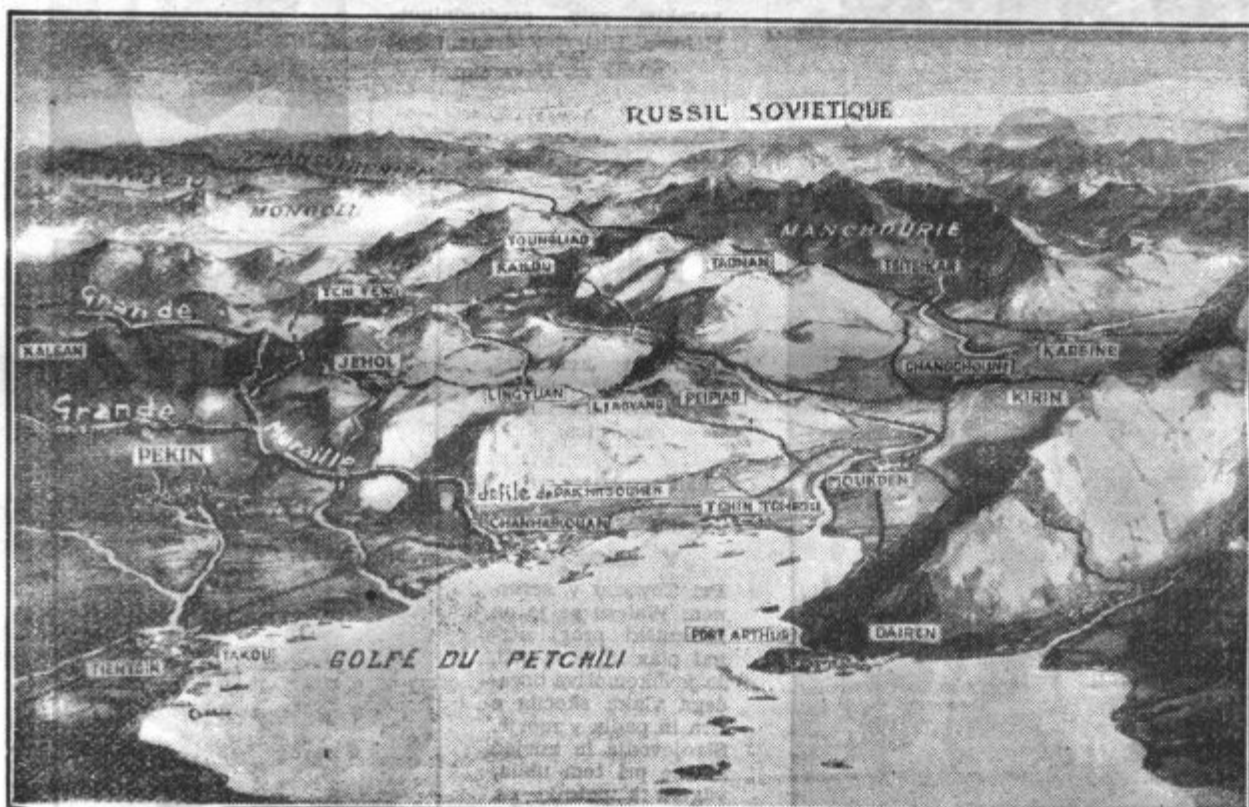
Radio v službi japonske vojske

Skupina radiotelegrafistov glavnega stana tik ob kitajskem zidu.

Slika desno:

Poveljnik kitajske vojske

Kitajsko vrhovno vojno poveljstvo je imenovalo za poveljnika kitajskih čet proti Japoncem generala Hokukua. Njegov prednik je bil ustreljen, ker je prepustil sovražniku Džehol brez junaške obrambe.

Slika levo:

Kitajsko ozemlje, ki si ga lastijo Japonci

Ognjišče sedanjih bojev med Japonci in Kitajci leži v pokrajini Džeholu med Mandžurijo in Velikim zidom, označenim na zemljevidu s francoskim imenom »Grande Muruflet«.

Slika spodaj levo:

Transport kitajski čet na novo bojišče

V velikem pomanjkanju modernih prevoznih sredstev, so Kitajci prevažali svoje čete z dosedanjega bojišča v nove pozicije.

Slika spodaj:

Japonska vojna bolnica za fronto

Japonski divizijski poveljnik na obisku v vojaški bolnici, kjer ležijo ranjenci z džeholskega bojišča

